

OBSAH

Milan Lukáš

PŘEDMLUVA	13
------------------------	----

Milan Lukáš

HISTORICKÝ ÚVOD	15
------------------------------	----

Dana Ďuricová, Naděžda Machková

1. ULTRASONOGRAFICKÉ VYŠETŘENÍ	19
1.1. Technika vyšetření střevního traktu	19
1.2. Normální parametry střevního traktu a anatomická lokalizace	20
1.3. Patologické ultrasonografické nálezy u idiopatických střevních zánětů	22
1.4. Speciální ultrasonografické techniky	27
1.5. Využití ultrasonografie u Crohnovy nemoci	28
1.6. Využití sonografie u ulcerózní kolitidy	31
1.7. Klíčové body	32

Milan Lukáš, Martin Lukáš

2. ENDOSKOPIE	35
2.1. Koloskopie	35
2.2. Endoskopický obraz ulcerózní kolitidy	38
2.3. Endoskopický nález Crohnovy nemoci	45
2.4. Slizniční hojení – terapeutický cíl a prognostický ukazatel	51
2.5. Dispenzární koloskopické prohlídky	53
2.6. Endoskopická vyšetření ve speciálních situacích	57
2.7. Gastroskopické vyšetření	60
2.8. Enteroskopie	61
2.9. Kapslová endoskopie	62
2.10. Endosonografické vyšetření	62
2.11. Vyšetření ERCP	64
2.12. Terapeutická endoskopie	64
2.13. Klíčové body	70

Milan Lukáš

3. NOVÉ LÉČEBNÉ STRATEGIE, MONITOROVÁNÍ AKTIVITY NEMOCI A HODNOCENÍ TERAPEUTICKÉ ODPOVĚDI	75
3.1. Strategie léčby	75
3.2. Léčebné cíle	78
3.3. Cílená léčba, koncept »treat to target«, strategie T ²	80
3.4. Individuální přístup a terapie »šitá na míru« – tailored therapy	81
3.5. Volba biologického preparátu	82
3.6. Monitorování farmakokinetiky imunosupresivních a biologických léčiv	86
3.7. Klíčové body	91

Karin Malíčková

4. TELEMEDICÍNA A IBD	95
4.1. Základní principy distančního monitorování pacientů	95
4.2. Telemedicína a elektronické zdravotnictví	96
4.3. POCT diagnostické systémy	96
4.4. Distanční monitorování subjektivních obtíží a příznaků nemoci	97
4.5. Klinické zkušenosti s využitím telemedicíny u pacientů s IBD	99
4.6. Klíčové body	101

Martin Bortlík

5. SVĚTOVÉ REGISTRY PACIENTŮ S IBD A REGISTR CREDIT	103
5.1. Registry ve světě	104
5.2. Registr CREdIT	105
5.3. Klíčové body	107

Milan Lukáš

6. POKROKY V KONVENČNÍ MEDIKAMENTÓZNÍ LÉČBĚ	109
6.1. Aminosalicyláty	109
6.2. Glukokortikoidy	115
6.3. Imunosupresiva	121

Milan Lukáš

7. PRVNÍ GENERACE BIOLOGICKÝCH LÉČIV – ANTI-TNF-α MONOKLONÁLNÍ PROTILÁTKY	137
7.1. Mechanismy protizánětlivého účinku anti-TNF- α léčiv	138
7.2. Anti-TNF- α léčiva v terapii idiopatických střevních zánětů	139
7.3. Indikace k zahájení anti-TNF léčby u Crohnovy nemoci	140
7.4. Indikace k zahájení anti-TNF léčby u ulcerózní kolitidy	141

7.5. Kontraindikace anti-TNF léčby	142
7.6. Hodnocení efektivity anti-TNF léčby	143
7.7. Primární selhání a sekundární ztráta odpovědi na anti-TNF léčbu ...	146
7.8. Anti-TNF léčba ve speciálních situacích	152
7.9. Biosimilární anti-TNF v klinické praxi	155
7.10. Nežádoucí účinky anti-TNF léčby	156
7.11. Preventivní opatření minimalizující riziko komplikací	159
7.12. Klíčové body	161

Milan Lukáš

8. DRUHÁ GENERACE BIOLOGICKÝCH LÉČIV – ANTIINTEGRINY A ANTIINTERLEUKINY	165
8.1. Léčiva blokující pohyblivost bílých krvinek – antiintegriny a antiaddressiny (anti-adhezinové molekuly)	165
8.2. Protilátky blokující signální osu IL-12/IL-23	173
8.3. Klíčové body	177

Milan Lukáš

9. MALÉ MOLEKULY	183
9.1. Rozdíly mezi malými molekulami a monoklonálními protilátkami ...	184
9.2. JAK inhibitory	185
9.3. Modulátory receptorů sfingosin-1-fosfátu	191
9.4. Malé molekuly s různým mechanismem účinku	192
9.5. Klíčové body	193

Milan Lukáš

10. FEKÁLNÍ BAKTERIOTERAPIE	197
10.1. Střevní mikrobiota a její význam pro hostitele	197
10.2. Technické aspekty transplantace stolice	198
10.3. Klinický efekt fekální bakterioterapie	199
10.4. Fekální bakterioterapie u idiopatických střevních zánětů	200
10.5. Klíčové body	202

Mojmír Kasalický

11. MINIINVAZIVNÍ LAPAROSKOPICKÁ CHIRURGIE	205
11.1. Miniinvasivní laparoskopická chirurgie v koloproktologii	205
11.2. Miniinvasivní laparoskopická chirurgie u Crohnovy nemoci	206
11.3. Miniinvasivní laparoskopická chirurgie u ulcerózní kolitidy	207
11.4. Vlastní zkušenosti	211
11.5. Klíčové body	212

Milan Lukáš

12. ZÁCHRANNÁ TERAPIE AKUTNÍ TĚŽKÉ ULCERÓZNÍ KOLITIDY	215
12.1. Definice	215
12.2. Vývoj terapie v historickém přehledu	216
12.3. Prediktory terapeutické odpovědi a základní opatření	217
12.4. Záchranná terapie cyklosporinem A	219
12.5. Záchranná terapie infliximabem	220
12.6. Cyklosporin A, nebo infliximab?	224
12.7. Kombinační terapie: cyklosporin A a vedolizumab	225
12.8. Druhá linie záchranné léčby – sekvenční záchranná terapie	226
12.9. Klíčové body	227

Martin Bortlík

13. POKROKY V LÉČBĚ PERIANÁLNÍ CROHNOVY NEMOCI	231
13.1. Etiologie, epidemiologie a klasifikace perianálních píštělí	231
13.2. Vyšetření pacientů s perianální manifestací Crohnovy nemoci	232
13.3. Medikamentózní léčba perianálních píštělí	233
13.4. Chirurgická léčba perianální Crohnovy nemoci	237
13.5. Experimentální metody	237
13.6. Strategie léčby perianálních píštělí v klinické praxi	238
13.7. Klíčové body	239

Milan Lukáš et al.

SUMMARY – PROGRESS IN DIAGNOSTIC PROCEEDINGS AND THERAPY INNOVATION OF INFLAMMATORY BOWEL DISEASE	243
ZKRATKY	247
AUTOŘI	251
REJSTŘÍK	255